

**ROHKAISTU
KÄYTTÄMÄÄN
VÄREJÄ!**

Pieni opas värien käyttöön
Tutustu värien vaikutuksiin tilassa
ja vältä virhevalinnoilta.

Uskalla värittää elämäsi

Värit ovat yksi keskeinen sisustamisen elementti. Niillä pystyt tehokkaasti muokkaamaan sitä, miltä tila tuntuu. Voit avartaa, tiivistää, viilentää tai lämmittää, voit lisätä kodikkuutta, rauhoittaa, innostaa.

Valitettavasti ihmiset ovat yleisesti liian varovaisia käyttämään värejä. Moni kokee niiden yhdistelemisen vaikeaksi ja pelkää tekevänsä virheitä. Onneksi varsin vähällä tutustumisella pystyt ottamaan perusasiat haltuun ja voit lähteä kokeilemaan.

Tyypillistä on myös se, että mietitään mitä muut ajattelevat. Mennään jopa niin pitkälle, että suunnitellaan asunnon myyntiä heti, kun se on ostettu. Että kun käytetään mahdollisimman neutraaleja värejä, asunto menee helpommin kaupaksi sitten aikanaan.

Tähän kaksi huomiota. Ensinnäkin, miksi haluaisimme asua tylsän näköisessä kodissa vain siksi, että se ei joskus vuosien päästä karkota potentiaalisia ostajia. Vietämme suuren osan elämästämme kodissamme, joten eikö olisi järkevämpää tehdä siitä ajasta mahdollisimman miellyttävää.

Toiseksi, ne värikkäät ja persoonallisen näköiset kodit ehkä houkuttelevat vähemmän potentiaalisia ostajia, mutta ne jotka innostuvat, innostuvat täysillä. Voi siis hyvinkin käydä niin, että värikäs koti myydään nopeammin ja parempaan hintaan.

Jos olet epävarma värien käyttämisestä, kannattaa aloittaa sisustuselementeillä ja rohkeuden karttuessa siirtyä isompiin pintoihin. Ja muista, että maalia ja tapettia saa aina uutta.

Tämän pienen oppaan avulla pääset hyvään alkuun värien suunnittelussa. Toivottavasti se innostaa sinua kokeilemaan ja ehkä myös jatkamaan syvemmälle värien mahdollisuuksiin!

Tuija Pallas
Sisustussuunnittelija SI

Tommy Tabermann kirjoittaa runokirjassaan "Ihme nimeltä me" ruohon olevan vihreää pimeässäkin. Ajatuksena ihana, mutta se on kuitenkin epätotta. Sillä mitä vähemmän on valoa, sitä vähemmän on väriä. Valo on siis edellytys värien näkemiselle.

Väri on aistimus, joka eri ihmisillä voi olla hyvin erilainen. Aistimus riippuu iästä, sukupuolesta, terveydentilasta sekä kyvystä aistia värejä. Myös mieliala vaikuttaa värien aistimiseen. Kaikilla ihmisillä on omat mielivärinsä ja niitä kannattaa myös käyttää, sillä mielivärien käyttäminen lisää mielihyvän tunnetta.

Väreillä on voimakas psykologinen merkitys. Eri värit aiheuttavat ihmisille erilaisia tuntemuksia.

Lämpimät värit punaisesta oranssiin lisäävät rauhattomuutta, kiihdyttävät tunteita, herättävät ruokahalun, ulkoiset äänet tuntuvat häiritsevil­lä. Toisaalta ne luovat läheisyyttä, mukavuutta, lämpöä ja valoa.

Kylmät värit sinisestä vihreään viilentävät tuntei­ta, rauhoittavat, edistävät keskittymistä ja vetäy­tymistä, ulkopuolinen melu ei häiritse. Ne luovat tilaan viileyttä, raikkautta ja keveyttä.

Värien psykofyysisiä vaikutuksia voi käyttää hyväkseen eri ilmansuuniin olevien tilojen läm­mönkokemiseen. Jos etelän puoleinen makuu­huone on liian paahteinen, käytä kylmiä värejä ja jos pohjoisen puolen keittiö tuntuu viileältä, lisää lämmintä sävyä.

Myös valaistus vaikuttaa värin kokemiseen esim. sama valkoinen voi olla kylmä tai lämmin riip­puen valon värilämpötilasta.

Kylmiä ja lämpimiä värejä voi yhdistellä eivätkä ne rajaa toisiaan pois. Toisaalta mitä runsaam­min näitä yhdistelee, sen sekavammaksi tila käy. Ohjenuora, että lämpimien värien sekaan tilkka kylmää ja kylmien värien sekaan ripaus lämmintä, toimii raikastavasti. Lämpimät värit tuntuvat tulemaan lähemmäksi katsojaa, kylmät vetäytyvät kauemmaksi.

Mitä monimuotoisempi tila ja mitä monimu­otoisempia tai värikkäitä ovat sinne sijoitettavat kalusteet, sitä hillitympi tulee taustapintojen olla. Tiloissa, joissa oleskelu on pitkäaikaista, on syytä valita hillityt värit. Kun taas kulkuväylillä ja tilois­sa, joissa oleillaan hetkittäin, voimakas ja runsas värienkäyttö on suotavaa.

Ihminen kokee yleensä värityksen luontevimpänä, jos se kevenee alhaalta ylöspäin eli kun lattia on tummin ja katto vaalein pinta. Vaalea lattia-pinta tuntuu häilyvältä ja epävarmalta, tummempana taas turvalliselta.

Oli väri tumma tai vaalea, kylmä tai lämmin, valitse se murrettuna eli harmaalla taitettuna. Väreillä on taipumus hehkua, varsinkin vaalealla sinisellä ja keltaisella. Värin seassa oleva harmaus sammuttaa tätä liiallista hehkua ja saa sävyn pehmeäksi.

Jos haluat muuttaa kotisi väritystä vuodenaikojen mukaan, tee se tekstiilien tai muiden helposti vaihdettavien sisustuselementtien avulla.

Onnistunut väritys koostuu muutamista yhteensopivista sävyistä, jotka tekevät tilan muodot sopusuhtaisiksi ja tunnelman miellyttäväksi. Käytännön ohje voisi olla: Valitse yksi pääväri, yksi korostusväri ja yksi neutraali väri, niin saat kokonaisuudesta harmonisen ja mielenkiintoisen.

Harmoniset sävyt eivät kilpaile keskenään. Värit ovat tasapainossa, kun et voi silmämääräisesti sanoa, mitä väriä on enemmän. Värikontrasti pehmenee, kun käytät yhden värin eri sävyjä. Voimakkaat värit tekevät tilan intensiiviseksi ja runsaaksi.

Tehostevärit tuovat pirteän lisän muuten neutraaliin värimaailmaan. Tehosteseinän tulisi

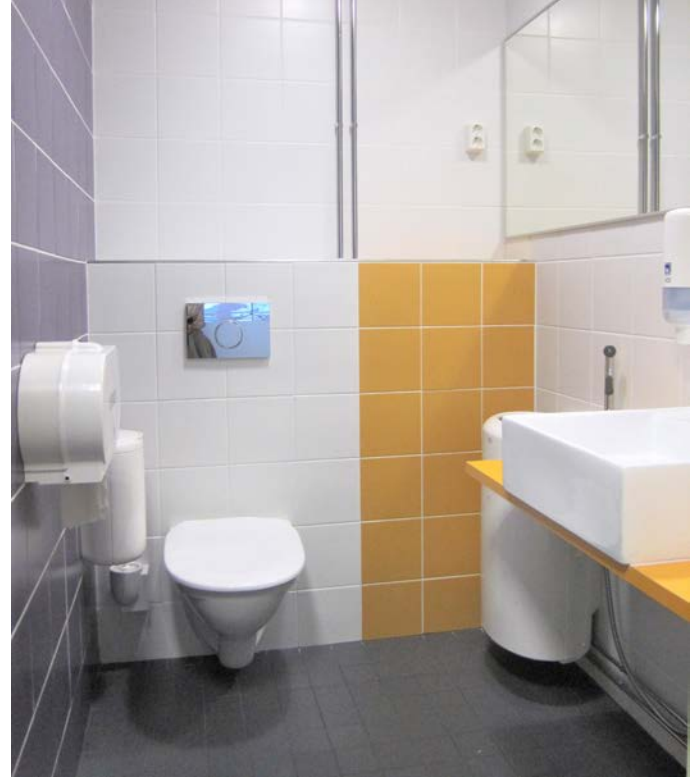
mielellään jäsenyvä selvästi omaksi alueekseen. Tilan-tunnun kannalta on tärkeää, ettei tilan kaikkia pintoja rikota kuvioinneilla. Tehosteseinällä voi olla myös tilan mittasuhteita muuttava vaikutus esim. lämmin sävy tuntuu tuovan seinän lähemmäksi katsojaa, kun taas kylmä sävy loittonee.

Tehosteväri on katseenvangitsija, jolla voi kääntää huomion ongelmakohdasta toisaalle. Toisaalta taas tehostevärillä voi tietoisesti korostaa epäkohtaa, mitä et voi poistaa. Harmonisessa ympäristössä tehostevärin käyttö terävöittää yleisvaikutelmaa esim. lisäämällä hiukan mustaa tai tummissa tiloissa hiukan valkoista.

Värien vaaleus/tummuus määrää sisustusta ratkai-sevasti. Vaaleat saavat tilan tuntumaan avarammalta ja tummat pienemmältä. Mitä vaaleampina eri sävyjä käytetään sitä pienemmäksi muuttuu niiden psykologi-nen vaikutus. Ja mitä pienempi tila on sitä tummem-malta sävy vaikuttaa.

Pintojen tummetessa on valaistusta aina lisättävä. Suunnittele väritystä mahdollisimman lopullisessa valaistuksessa, sillä valon ominaisuudet vaikuttavat ratkaisevasti lopputulokseen. Päivänvalo näyttää värit luonnollisina. Käytä sitä hyväksesi, jos et pysty tar-kastelemaan värejä valossa, johon ne tulevat.

Huomio kannattaa kiinnittää myös ikkunasta ulkona näkyviin väreihin. Joskus ne voivat olla niin voimakkaan

häiritseviä, että ne kannattaa liittää huoneen värihar-moniaan mukaan.

Lapset kaipaavat iloisia, puhtaita värejä, pienimmät erityisesti punaista. Murrosiässä monien poikien mie-liväri on oranssi ja tyttöjä viehättää vaaleanpunainen unelma.

Rikaskuvioiset tapetit tai voimakkaat seinävärit eivät kuitenkaan ole paras tapa hyvää tulokseen pää-semiseksi. Yksiväriset taustat korostavat raikkaasti leikkikalujen, vaatekappaleiden ja tekstiilien väri-iloa. Aikuis-tuessaan naisten on todettu kaipaavan lämminsävyistä ympäristöä, miehet puolestaan viileämpää.

Eri värit sisustuksessa

Kullakin värillä on omat ominaisuutensa, käyttötilanteensa ja sen kanssa yhteen sopivat sävyt. Seuraavassa käyn läpi erilaisia värejä ja sitä, miten ne vaikuttavat tilan olemukseen.

PUNAINEN

Pientää voimakkaasti tilaa ja tekee sen ahdistavaksi. Voimakas punainen on energinen, räväkkä ja polttavan tuntuinen. Sen käyttö on suositeltavaa vain yksityiskohdissa. Vaimea punainen puolestaan on lämpimän ja kodikkaan tuntuinen.

Väripari:

Vaalea sininen, oranssi, musta, puu.

Vastaväri:

Vihreä.

ORANSSI

Tilaa voimakkaasti pienentävä, lämmittävä ja tunteita kiihdyttävä. Oranssilla on voimakas parantava vaikutus, joka pieninä pintoina on toivottava kaikkialla. Oranssi ei kuitenkaan saa esiintyä hallitsevana värinä vaan lähinnä mausteena ja auringon punerrusta muistuttavana lämpönä. Oranssi on energinen, loistoa antava ja iloisen juhlallinen.

Väripari:

Musta, tumma harmaa, ruskea.

Vastaväri:

Sininen.

RUSKEA

Neutraali, luotettava ja turvallinen. Muodostaa hyvän taustan värikkäille materiaaleille, mutta laajoina pintoina ruskea on masentava. Vaalea ruskea eli beige on erittäin rauhoittava, mutta herkästi virikkeetön. Se on parhaimmillaan tiloissa, joissa on paljon muita värejä.

Väripari:

Sininen, turkoosi, okra, vaalea punainen, luonnonvalkoinen, harmaa.

KELTAINEN

Väreistä kirkkain ja valovoimaisin. Keltainen lämmittää ja tuntuu jonkin verran pienentävän tilaa. Vaaleana keltainen tuo tilaan iloisuutta ja päivänpaistetta sekä lisää luovuutta. Yhdessä viherkasvien ja valkoisen kanssa käytettyä se on erinomainen, elämänmyönteinen ympäristö. Täysin kirkkaana sitä tulisi käyttää vain pienissä pinnoissa. Mustapitoinen keltainen koetaan ihonväriksi, joka voi aiheuttaa pahoinvointia.

Väripari:

Harmaan sävyt.

Vastaväri:

Violetti.

VIHREÄ

Säilyttää huoneen mittasuhteet oikeina, rauhoittaa ja virkistää. Kellanvihreää (oliivinvihreää) lukuun ottamatta luo miellyttävän ja tasapainoisen ympäristön. Samat vihreän vivahteet, jotka koemme luonnossa, muodostavat meille sisätiloissakin luontoa parhaiten korvaavan yleisvärin. Tumma vihreä luo turvallista varmuutta, vaalea vihreä rauhaisaa sydämellisyyttä. Terapeutisessa mielessä se on tasapainoisuuden symboli. Vihreys piristää murrettuja ja maanläheisiä sävyjä.

TURKOOSI

Mieluinen sekä vihreää että sinistä mielivärinään pitävälle. Turkoosi on rauhoittava ja miellyttävä tausta erityisesti ihmiskasvojen lämpimyden korostajana. Turkoosissa tilassa on helppo hengittää ja oleminen tuntuu rennon vapautuneelta. Turkoosilla yksityiskohdalla luo helposti merellisen tuulahduksen. Laajoina pintoina kirkas turkoosi saattaa vaikuttaa ärsyttävältä ja muodostaa riitasoinnun kasvien lehtien aidon vihreän kanssa.

Väripari:

Koralli, suklaanruskea, limenvihreä, puu.

SININEN

Sininen väri yhdistyy luonnollisesti taivaaseen ja veteen. Sininen tuntuu avartavan ja viilentävän tilaa. Sinisessä on taivaan etäisyyttä, selkeyttä, hiljaisuutta ja levollisuutta. Taitettu sininen on yleensä aina rauhallisen tuntuinen, mietiskelyyn ja ideoiden kehittämiseen soveltuva ympäristö. Ihanteellinen ympäristö makuu- ja kylpyhuoneeseen. Vaaleansininen antaa sisustukseen hienostuneen vaikutelman.

Väripari:

Tumma ruskea, oranssin sävyt, vaalea puu, musta.

Vastaväri:

Oranssi.

VIOLETTI

Sävyllisistä väreistä niukkavaloisin. Mielialpiteitä jakava violetti on voimakas väri, mutta myös hienostunut ja ylellinen. Vaalea violetti sisustuksessa on mielenkiintoinen ja hillitty. Parhaiten violetti sopii pieniin yksityiskohtiin. Violetilla on hengellinen perusluonne.

Väripari:

Musta, harmaa, beige ja lämpimät ruskeat, keltaisen sävyt.

Vastaväri:

Keltainen.

VALKOINEN

Heijastaessaan kaiken siihen osuneen valon se pinnoista vaaleimpana, edustaa puhtautta, mutta ellei sen yhteydessä käytetä sävyllisiä värejä, se tarjoaa myös tyhjyyttä, jossa ei voi tarttua mihinkään. Siksi moni kokee valkoiset sairaalaympäristöt lohduttomiksi. Muiden värien yhteydessä käytettynä valkoisella on voimakkaasti selkeyttävä ja kirkastava vaikutus.

Valkoinen sopii yhteen kaikkien värien kanssa. Se toimii hyvänä kontrastina ja taustavärinä muille väreille ja näin saavat ympärilleen tilaa erottua. Valitse aina sävytetty valkoinen (enemmän pigmenttejä kuin purkkivalkoisessa) ja sävy sopivaksi tilassa jo olevien tai tilaan tulevien valkoisten sävyjen kanssa esim. ovet, listat, painikkeet ja pistorasiat.

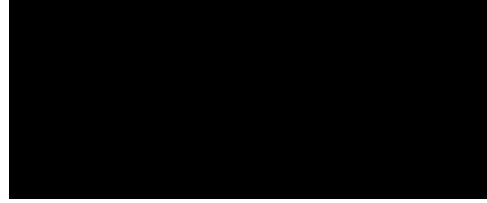
HARMAA

Harmaa on ankein ja arkisin kaikista väreistä, mutta on sisustuksessa rauhallinen ja tyyntäyttävä. Yhdessä sävyllisten värien kanssa käytettynä vaalean harmaa toimii hyvänä rytmittäjänä ja liian kirjavan vaikutelman torjuna sekä välittävänä värielementtinä siirryttäessä tilasta toiseen. Antaa hyvän kehyksen väreille ja luo modernin vaikutelman. Pehmentää mustavalkoista sisustusta.

PASTELLISÄVYT

Luo herkkää kodikkuutta varsinkin valkoisen kanssa käytettynä. Värit korostuvat ja raikastuvat kauniisti. Pastellisävyjä on helppoa ja turvallista sekoittaa keskenään.

MUSTA

Musta on sisustuksessa rohkea. Muiden värien rinnalla käytettynä mustalla on kirkastava vaikutus. Se on parhaimmillaan pieninä pintoina yksityiskohdissa terävöittäen tilaa. Musta pienentää esinettä ja tuo sen muodot paremmin esille. Mustia pintoja käytettäessä korostuu valon tarve.

METALLIVÄRIT

Toimivat tehosteina, kun sisustukseen haetaan arvokkuutta ja ylellisyyden tuntua. Toimivat niin vaaleiden kuin tummienkin värien kanssa.

Ole rohkea itsesi ja muiden puolesta

Valitessasi värejä pidä mielessäsi kokonaisuus, katsele tiloja eri kulmista ja mieti, millaisen värijonon tilat saavat aikaiseksi. Millaisia värejä juuri tähän tilaan näkyy ikkunoista ja avonaisista ovista. Jos olet epävarma sävystä, tee koemaalaus noin neliön kokoiselle alueelle. Etsi punainen lankasi ja seuraa sitä loppuun asti tavoitteenasi ehjä kokonaisuus.

Tärkeintä on, että koti tuntuu omalta ja siellä viihtyy. Sen ei tarvitse miellyttää muita. Sitä paitsi,

rohkea värien käyttö on juuri sitä mitä meistä valtaosa oikeasti haluaisi tehdä. Kun rohkaistut käyttämään värejä, ehkä myös ystäväsi rohkaistuvat tekemään niin omassa kodissaan ja tuloksena on kauniimpien kotien Suomi.

Jos sitten kuitenkin tämä tuntuu edelleen liian vaikealta tai kaipaat muuten uusia tuulia kotisi sisustukseen, olen mielelläni apunasi. Ota yhteyttä, niin keskustellaan tarpeistasi ja katsotaan, miten voisin parhaiten sinua auttaa.

Tuija Pallas

*Sisustussuunnittelija SI
Ammattiinvalmistumisvuosi 1986*

Tuulipuu.com

040 5151441

tuija.pallas@tuulipuu.com